

Štvrtok 18. septembra 2014

P8_TA(2014)0029

Izrael a Palestína po vojne v Gaze a úloha EÚ**Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. septembra 2014 o Izraeli a Palestíne po vojne v pásme Gazy a o úlohe EÚ (2014/2845(RSP))**

(2016/C 234/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na štvrtý Ženevský dohovor o ochrane civilných osôb v čase vojny z roku 1949,
  - so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,
  - so zreteľom na Dočasnú dohodu o Predjordánsku a pásme Gazy z 18. septembra 1995,
  - so zreteľom na vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 12. júla 2014,
  - so zreteľom na dohody z Osla (Deklarácia zásad týkajúcich sa dohôd o dočasnej samospráve) z 13. septembra 1993,
  - so zreteľom na závery Rady o mierovom procese na Blízkom východe z 30. augusta 2014, 16. decembra 2013, 14. mája 2012, 18. júla 2011 a 23. mája 2011 a 8. decembra 2009,
  - so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokoj predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) o prímerí v pásme Gazy z 27. augusta 2014,
  - so zreteľom na každodenné situačné správy agentúry UNRWA,
  - so zreteľom na tlačové vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 12. júla 2014 a na vyhlásenie generálneho tajomníka OSN Pan Ki-Muna z 13. júla 2014,
  - so zreteľom na usmernenia EÚ o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva,
  - so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a na ich dodatkové protokoly a na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu,
  - so zreteľom na článok 123 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže posledný konflikt v Gaze spôsobil straty na životoch a neprijateľné utrpenie civilného obyvateľstva oboch zúčastnených strán;
- B. keďže v pásme Gazy zahynulo viac ako 2 000 Palestínčanov – väčšinu z nich tvorili civilisti vrátane 503 detí – a vyše 10 000 Palestínčanov bolo zranených v a o život prišlo aj 66 izraelských vojakov a 6 izraelských civilistov vrátane dieťaťa a viac ako 500 Izraelčanov bolo zranených v dôsledku operácie izraelských obranných síl s názvom Ochranné ostrie a ostreľovania Izraela raketami zo strany Hamasu a ďalších palestínskych ozbrojených skupín v pásme Gazy; keďže tento násilný konflikt spôsobil v Gaze vážnu humanitárnu krízu;
- C. keďže 26. augusta 2014 bola uzatvorená dohoda o prímerí, ktorá ukončila sedem týždňov trvajúce násilie v pásme Gazy; keďže Egypt vyvinul značné úsilie o dosiahnutie tejto dohody;
- D. keďže na základe dohody o prímerí by sa mal umožniť prístup humanitárnej pomoci do pásma Gazy cez priechody do Izraela, mal by sa otvoriť priechod v Rafahu a rybolovná zóna by sa mala rozšíriť na šesť míľ od pobrežia Gazy;

Štvrtok 18. septembra 2014

- E. keďže ak prímerie pretrvá, obe strany by mali koncom septembra 2014 začať rokovania o rôznych otázkach týkajúcich sa situácie v pásme Gazy; keďže tieto rokovania môžu zahŕňať odzbrojenie ozbrojených skupín v Gaze, vrátenie pozostatkov dvoch izraelských vojakov zabitých počas násilného konfliktu, prepustenie palestínskych väzňov a zrušenie alebo zmiernenie blokády Gazy, a to aj prostredníctvom rekonštrukcie námorného prístavu a letiska v oblasti;
- F. keďže podľa UNRWA a organizácií na mieste bolo úplne alebo čiastočne zničených viac ako 1 700 domov a ďalších 40 000 bolo poškodených a bolo zničených 17 kliník a nemocníc, 136 škôl UNRWA, 60 mešít a 13 cintorínov;
- G. keďže celé štvrte a kľúčová infraštruktúra boli v Gaze zrovnané so zemou vrátane elektrárne v Gaze, ktorá je aj naďalej nefunkčná, čo má za následok výpadky elektrickej energie 18 hodín denne a okolo 450 000 osôb nemá prístup k vode z mestského vodovodu z dôvodu poškodenia alebo nízkeho tlaku;
- H. keďže podľa odhadov palestínskych odborníkov by obnova Gazy stála približne 8 mld. USD; keďže 9. septembra 2014 OSN a palestínska vláda vyzvali medzinárodných darcov, aby poskytli 550 mil. USD na potravinovú pomoc, prístup k čistej vode, zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie v záujme bezprostredného zmiernenia následkov nedávneho konfliktu; keďže podľa plánov sa konferencia medzinárodných darcov uskutoční v Egypte;
- I. keďže 29 školských budov patriacich UNRWA bude aj naďalej slúžiť ako kolektívne centrá pre viac ako 63 000 vysídlených osôb;
- J. keďže podľa organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) približne 17 000 hektárov ornej pôdy bolo priamo značne poškodených a polovica populácie hydiny v pásme Gazy bola zničená priamym zásahom alebo nedostatočnou starostlivosťou v dôsledku obmedzeného prístupu k poľnohospodárskej pôde v pohraničných oblastiach;
- K. keďže OSN je zodpovedná za začatie vyšetovania s cieľom posúdiť škody na svojich zariadeniach;
1. ešte raz vyjadruje sústrasť všetkým obetiam ozbrojeného konfliktu a ich rodinám; dôrazne odsudzuje porušovanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva;
  2. víta dohodu o prímerí sprostredkovanú Egyptom; uznáva a vyzdvihuje úlohu Egypta, ktorú zohráva pri rokovaníach o prímerí; podporuje egyptské orgány v ich nepretržitej spolupráci s Izraelčanmi a Palestínčanmi s cieľom dosiahnuť dlhodobé prímerie a v ich strategickej úlohe, ktorou sa ako súčasní a budúci sprostredkovatelia mierového riešenia vyznačujú; víta nedávne správy o tom, že Egyptania by mali začať rokovania o trvalom prímerí;
  3. naliehavo vyzýva EÚ, aby sa účinne podieľala na naliehavej humanitárnej pomoci a rekonštrukcii v Gaze; vyzýva EÚ, aby sa v plnej miere zapojila do medzinárodnej konferencie darcov 12. októbra 2014 v Káhire;
  4. zdôrazňuje, že naliehavou prioritou musí byť poskytnutie neobmedzeného prístupu humanitárnej pomoci k obyvateľom pásma Gazy; nalieha na medzinárodné spoločenstvo, aby v tomto smere ešte viac zintenzívnilo svoje úsilie a urgentne reagovalo na naliehavé žiadosti o dodatočné finančné prostriedky pre UNRWA; vyzýva všetkých aktérov v regióne, aby uľahčili okamžitý prístup humanitárnej pomoci k ľuďom, ktorí potrebujú základný tovar a služby, najmä pokiaľ ide o zásobovanie elektrickou energiou a vodou a obzvlášť osobitné potreby detí, v Gaze; vyjadruje znepokojenie nad údajnými prípadmi úmyselného blokovania dodávok humanitárnej pomoci do Gazy; zároveň zdôrazňuje, že humanitárna a finančná pomoc EÚ musí v plnej miere čo najúčinnnejším spôsobom prinášať prospech palestínskeho ľudu a nikdy sa nesmie priamo ani nepriamo využívať na teroristickú činnosť;

Štvrtok 18. septembra 2014

5. víta prebiehajúci dialóg izraelskej vlády a palestínskej vlády národného konsenzu v rôznych oblastiach a naliehavo žiada obe strany, aby v tejto ceste pokračovali; zároveň naliehavo vyzýva palestínsku vládu národného konsenzu, aby bezodkladne prevzala plnú moc nad pásmom Gazy s cieľom predísť vypuknutiu chaosu a bezprávia v tejto oblasti; v tomto duchu požaduje dokončenie palestínskeho zmierovacieho procesu, čo by malo viesť k skorému usporiadaniu parlamentných a prezidentských volieb;
6. nabáda kľúčových regionálnych aktérov, konkrétne Egypt a Jordánsko, aby pokračovali v úsilí o zmiernenie situácie; potvrdzuje svoju rozhodnú podporu riešeniu v podobe existencie dvoch štátov na základe hraníc z roku 1967, pričom Jeruzalem by bol hlavným mestom oboch týchto štátov a bezpečný izraelský štát a nezávislý, demokratický, celistvý a životaschopný palestínsky štát by vedľa seba nažívali v mieri a bezpečí, čo by si vyžadovalo ukončenie blokády pásma Gazy; opätovne zdôrazňuje, že osady boli v zmysle medzinárodného práva postavené nezákonne a predstavujú prekážku pri budovaní mieru; naliehavo vyzýva všetky inštitúcie EÚ, aby podporili vzťahy Izraela a jeho susedných štátov v oblasti obchodu, kultúry, vedy, energetiky, vodohospodárstva a hospodárstva;
7. nabáda k vnútornému palestínskemu zmiereniu medzi Hamasom a Palestínskou samosprávou s cieľom spolupracovať na obnove Gazy a dosiahnuť dlhodobé politické riešenie;
8. víta pripravenosť Európskej únie prispieť ku komplexnému a udržateľnému riešeniu, ktoré zvýši bezpečnosť, blahobyt a prosperitu Palestínčanov, ako aj Izraelčanov; s potešením berie na vedomie skutočnosť, že EÚ vypracuje možnosti účinných a komplexných opatrení v týchto oblastiach: pohyb a prístup, budovanie kapacít, overovanie a monitorovanie, humanitárna podpora a rekonštrukcia a obnova po skončení konfliktu;
9. opakuje svoju podporu politiky mierového odporu prezidenta Mahmúda Abbása, a odsudzuje všetky teroristické a násilné činy; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili svoju podporu vedenia, ktoré preukazuje prezident Abbás, a jeho najnovšej iniciatívy na vyriešenie konfliktu;
10. zdôrazňuje, že súčasný stav v pásme Gazy je neudržateľný a hrá do karát extrémistom, pričom vedie k neustálemu obnovovaniu násillia; domnieva sa, že dlhodobú stabilitu v Gaze sa nepodarí dosiahnuť bez obnovy a hospodárskeho oživenia, ktoré je narušané chýbajúcim voľným pohybom osôb a tovaru; požaduje urýchlenú rekonštrukciu a obnovu Gazy a dôrazne podporuje konferenciu darcov, ktorá sa má uskutočniť 12. októbra 2014 v Káhire;
11. opätovne naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby zohrávali aktívnejšiu politickú rolu v úsilí o dosiahnutie spravodlivého a trvalého mieru medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi, a to aj v rámci Kvarteta pre Blízky východ; podporuje vysokú predstaviteľku v jej úsilí o vytvorenie dôveryhodnej vyhladky na opätovné otvorenie mierového procesu;
12. chváli EÚ za to, že je pripravená podporiť prípadný medzinárodný mechanizmus schválený Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov, a to aj prostredníctvom opätovného aktivovania a možného rozšírenia rozsahu a mandátu svojich misií EU BAM Rafah a EUPOL COPPS v tejto oblasti až po začatie programu odbornej prípravy pre colný personál a políciu Palestínskej samosprávy na účel ich opätovného nasadenia v pásme Gazy;
13. vyjadruje uznanie obrovskému významu práce, ktorú vykonala agentúra UNRWA a všetci jej zamestnanci počas konfliktu a po ňom; vyjadruje sústrasť agentúre UNRWA a rodinám 12 zamestnancov, ktorí zahynuli počas konfliktu; vyzýva EÚ a medzinárodných darcov, aby výrazne zvýšili svoju podporu na pokrytie zvýšených bezprostredných potrieb postihnutého obyvateľstva, ktoré agentúra UNRWA musí uspokojiť;
14. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby Palestínska samospráva, EÚ, Egypt a Jordánsko pracovali rúzne na zabezpečení toho, aby sa teroristické skupiny v pásme Gazy a Predjordánsku nemohli opätovne ozbrojiť či znova pašovať zbrane, vyrábať rakety a budovať tunely;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, vyslancovi Kvarteta pre Blízky východ, Knessetu a vláde Izraela, predsedovi Palestínskej samosprávy a Palestínskej zákonodarnej rade, parlamentu a vláde Egypta a parlamentu a vláde Jordánska.